Массо а мехкий пролетареш, цхьаьнакхета!

Серло

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадуьйлу 1923 шера дуьйна ● ШИНАРА, 25 февраль, 1975 шу. ● № 34 (8478). ● Мах 2 кеп.

«МЕХКА ФЕГАРЧА ТӀЕМА ДУХЬАЛАРЧА ОБОРОНА БӀУН ДИ» ХӀАРА ШЕРА ДАЗДЕЛГА ОТТАДАРАХ ДОЛА

СССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

СССР Лаккхехьарча Совета Президиумо сацам бу:

Мехка фегарча тӀеман духьаларча оборона бӀунаша СийлахЬ - Советски [illegible] мехка тӀем тӀа карагӀдинчина доккхий гӀуллакхаш къастта лоьрӀам бола деккхараш машаре дахача хена цар карагӀдари белгал а доккхуш «Мехка фегарча тӀема духьаларча оборона бӀуний Ди» хӀара шера дездеш дола [illegible] оттадолаш.

«Мехка фегарча тӀема духьаларча оборона бӀуний Ди» деш доьлла хӀара шера апрель бетта шолгӀачу кӀиранд[illegible].

Цу дийнахь вай Даймехкан столице город - турпала Москве, союзан республикийн столицашка, городашка - турпалчу Ленинграде, Волгограде, Севастополе, Одессе, Новороссийске, Керче, крепость - турпал Бресте цӀейна хетарь фейерверк бойла.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатель Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
20 февраль 1975 шу.

Ной. И. В. КАПИТОНОВНА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ КЪАХЬЕГАМА ТУРПАЛЬ ЯХА ЦӀЕ ЯЛАРАХ ДОЛА

СССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Коммунистически партенен Советски Паччахьалкхенан хьалхашка карагӀдаьнчи доккхий гӀуллакхаш бахьан долаш а вайна дийнахьа доьза кхоьзткъа шу дизарца дуьзденца а Ленина орден «Марса гонн» иза доцо медали дӀа а луш Социалистически Къахьегама Турпала цӀе лойла КПСС ЦК секретаре ной. Капитонов Иван Васильевична.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатель Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
22 февраль 1975 шу.

АКТИВ — ВАЙ КЕПАЙОАЗОН КОГГӀОРТОЛГА

КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ деша доьлла гӀоьнча ю кепайоазув. Цо доккха ноакъосталла ду советски наха хьалхашка латта лоархӀаме деккхараш шай хаманахь дӀадовзийтара, коммунизм хьалъерий хьалха латта опыт шерра кӀайоаржаара. Шай коллективни пропагандиста, агитатора, организатора деккхар цо кхоачашду парте хьалхлена, дукхача наьхацара шай буаьзам кадданза чӀоагӀбарна.

1919 шера В. И. Ленина «Правдана» задаьи ерна хинна газете дукхаа болхлой корреспондентий хьалха лаьтта. [illegible]

В. И. Ленина из увазаьи [illegible]

Советски кепайоазон [illegible]

[illegible]

КПСС ЦК Политбюро, СССР Лаккхехьарча Совета Президиуме, СССР Министрий Советe

Советско-английски переговорий итогех

КПСС ЦК Генеральни секретарь ноакъост Леонид Ильич Брежнев парте деттача советски делегаце Великобритание премьер - министрoаца Г. Вильсонаца хьа переговорашка а хьежа КПСС ЦК Политбюрос, СССР Лаккхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Советo ма-дарра а дицо а къобалде советски делегаций гӀуллакхаш. КПСС XXIV съездо оттаь машара Программа кхоачашьярга бодача хьакъагӀа бьйнха керда тӀа саина лоархӀ уж.

Советско - английски пачча-хьалкхенашта юкъе латтарш хьашагӀкхетар [illegible]

[illegible]

ШИН БЕТТА ПЛАН ТӀЕХЬКХОАЧАШЬЯЙ

Пичуостка кӀадакача шоашка саина вай республикерча бурув тохара бадхий управленешта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латташ я Старогрозненски бурув тохара бадхий управлене коллектив. КПСС Центральни Комитето партега, советски халкъага дьша КхайкарагӀа гӀуллакхаш шоп дахара нероигача шоай кхоачамета тоьонехи бизза пайда эцаш къахьийгеo дӀабахача бетта. Цудукъа бурув тохара январь бетта план 122.6 процент кхоачаш е еш, алана совтӀа тохар 326 метр бурув. [illegible]

Ишта къахьегарах бурув тохара шин бетта план 17 февраль кхоачашьяьй управлене. [illegible]

Б. КОСТОЕВ.

Грозненски «Металлотарс» яхача завода беррига болхлоша шерра социалистически ихь йоаржаьй пхе шера план хаьал дукхаха хьалха кхоачашдаьра. Цу яхье хьалха - а латташ хӀаназлехьа пхе шерда задани [illegible]

[illegible]

Шай балхах ӀалашӀаьр дика кхеташ ва Юрий Иванович. Цу дукха цига керда балха вона [illegible]

СУРТА ТӀА: токарь Ю. Фролов шун ученик В. Таранов.

[illegible] Н. ПЛИЕВА сурт.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕН СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН

КПСС Центральни Комитето СССР Министрий Совето сацам бийб «Юртахьарча юкъера профессионально-технически училищий сеть шерьяре [illegible]» [illegible]

[illegible]

1976 — 1980 шерашта [illegible]

[illegible]

ФРОНТЕ ВАХАР КОМСОМОЛЕЦ

«Красный молот» заводе Павел вистгиэ ...

— ХIинз а хьалха ла, зIамига ... Хьона ... тахе шортта хургба, — аьлла цунга военкомате.

Раьза боцаш военкоматера дIаухар цуьнан нахи мехкарийн. ХIьата а дагалоаллар кхолчешхуррхиларех ...

Краснодаре ... Цига кхаь бетта тIема гойдаш ...

— Тха хоза Iедна ... — аьлла дуьйн Павел Андреевича. — ...

С. ВОРОНИН.

СИЙЛАХЬ ВОККХАЧА ... ДИЗАРГА

КАПИТАН НАУРДИЕВ НУРДИН — ЛЕНИНГРАД ЛОРАЯЬРЕХ ЦIИ

Iайса ШАИПОВ,
запаса майор, Сийлахь-боккхача Даймехкан тIом тIа дакъа лаьцар.

Харьковски метро ... болча

Николай НЕСВИТЕНКО, АПН корреспондент.
Харьков.

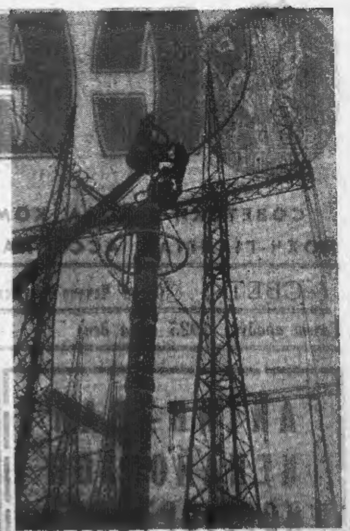

... Донбасс — Малхбузехьара Украина ... 750 ...

(КПСС XXIV съезда Директивашка тIара).

А. ЗАПАРА ... ТАСС фотохроника.

СУРТА ТIА: Одессе ... Комсомольски бульвар.
Я. ПАВЛЕНКО сурт.
ТАСС фотохроника.

СССР — IАРБИЙ МЕХКАШ: ЦХЬАНА ГIУЛАКХАШ ЛЕЛАДУ МЕХКДАЬТТАХОША

Вадим ГРИГОРЬЕВ,
АПН корреспондент.

ТЕОРЕ ДЕШАШ

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМИ ГУМАНИЗМИ

[illegible]

ДИКАГIА ЙОЛА ДОЯРКА

Урус-Мартановски районе «Гойтинский» совхозан централь-ни усадьбе нийсалчун бlаргl тlа ца оттий дусаргlдиц хоь- тош а бах дахтта Сийлан доска. Цу тlа хlинцалчу цlахьлама кхал-тесна хоьй совхозан толамагlа йолчу доярка Х. Абубакаровн сурт.

Дерригна а 6 шу мара дац Хаде шурий-товарни ферме болх бу. Бакъдах, цу доьашалчу хенахь хьалхарчлерна совхозе пеzтед, районе а цlахь ц1а лlалхийта. Ша болх бе доладелча хьалхарчаьцлера дийз, шуй сацана социалистически де-хlарнаш толаме кхочушдан a hoarla ца.

Къаьстта къинкаре къакъмиг кхоллачу доярка нlосагlча пятилетка шераника. Ша хlо ца сан цо тьхьалхарчу зехьа юьх. Дlадаьхна цу чекхдаьккхий Абубакарова Хаде рапорт де-лаф ший группенна доккхачу шура кхачарна ший пятилетка кхочушйина.

— Массарел дешагlа ... хlадехача шера тlа толамагlа йолча доярка Абубакарова Хеда, — боьла совхоза партийни организацин секретара заместитела Мандиева Iддвина. — Из къона доярка ю. Бакъда кlант къона хил а, ... бал-ха опыт йолаш, ... Цуна къахьогlам дай ... Правительствое боьгlлаьлийг Къахьегама Цlечан Байракхан орден, Ленински юбилейни мидаль елла, иза а ВЛКСМ Урус-Мартановски райкома член, райсовета депутат, фермерна хlалхьа тlехьюкана поста чекх. Цу массо декхарех дика доьл-хlаю, шайна тlеднила моллагlа гlуллакх тешшане кхочашду.

Абубакарова тхоца бlарга-доьра йайча, ферме тхона ...

...

Р. МАЛЬСАГОВ.

СУРТА ТIА: «Гойтинский» совхозан толамагlа йолча доярка Х. Абубакарова.

Н. Пляцев сурт.

Миша тхоьачашду

социалистически декхарех

ШУРА ДУКХАГIА ЙОАККХ

Шалински районе Куйбышев-ан цlерагlа колхоза хьайбаш леладеларчу ... хьалхарчам ... кхар пятилетка кьахагlа, кхо-ттийбу шу. Миша ... дерна ... тlехьара шу.

Колхоза шурий ферме кхо кхар бежан да, царех 220 бет-тамаш ерг бойла. Цу фермин кол-лективана кулгалдеш ю ком-сомолка Х. Цицева.

Фермерчу молла гlча кхуз-лкна чу кьачча тешан тlабо-ла перста, тоаленка. нlена латтача йохкана. Лостам бе-лам, шlена а помещениена, хьайбашта хьалхам кьамкха ула хоза хьам йоагlа лоцер-шэ йол.

— Оаха тхоай ним кхачал ... долами ... хьайбашка ... — боьа «Знак Почета» ... орден летаенна колхоза председател Батиш ... Хьадна. — Шелая тlеяле дукхаь хьалхагlа то-хаделар тlо помещениента ре-монт е. ... хьайбашта кхоачамболла тlо-шен ... довекьар lалашдар. Из шорття дале а хьаькка а дог доахана ... хургlа ... тайпара ... lаьдахайта ... хьайбаш ... дий-1аьхий биса 5 кило-грамм йол, 25 килограмм силос, 1 килограмм концентрат. 15 килограмм ... хlара lаттага.

Цу дерригlча дикача гlуллакхаша 1000 ... шурь дукхагlа ... кагаь саннa ... шу ... хьалхарча ... ферма ...

... бала тlа ... юлайтагла. Из гlуллакх доагlача боагlа тlа леладу кол-хозе. ... хьалхара ... хlара ... даьй. Хьалтеха ... тlа ... хlара доярка ... шура, ... хоагlаш.

КПСС Централхьи Комите-то партега, советски халкъага Кхайхарча ... тlехьагlа ахы а нlоагlагlа ... ферма хьайбаш лелаерал. 1975 шера ... хьай-бакарех йоала продукташ ду-кхагlа яхара тlехь Эррига-союз-ан социалистически ... жерахи толама пятилетка ... КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК сацама ... дукхагlа шура ... тlаькхетайтара шера ... ферма къахьегамхоша.

Уж декхараш толаме кхоа-чашдеча ... распорядок ле-лаярах, ... доагlача тlайпара доахап кхабарах тlо-ша хурда. Из ... кхоа-чашду ... кхана ... гlуллакха хьайбаш лелаеш бехктонхам ... Цхьь-кха ... гlуллакх ... доаладаха ... Хьалха бар-да ... бене 20 ... ...

Цlенхаштта ... тlабо-хайташ леладу ферме искусст-венно осеменени ...

...

А. ВАРЗАНУКАЕВ.

ТОРОНАШ ОАРЦАГIЪЯХА ЕЗА

...

Х. ВИКАЕВ,

республика ... министерства ...

КИРГИЗСКИ ССР. Токто-гульски ГЭС-е болх бе бола-лийтай хlарана мощность 300 эзар киловатт йола шин энерго-блок. Уж шера еррига-ча дий агрегата монтаж ...

СУРТА ТIА: Токтогульски ГЭС-а сурт.

А. КАДЫРКУЛОВА сурт ТАСС фотохроника.

ДОАЗОНХОЙ ДОТТАГIАЛ

Майхбелалакьарча Словакия-н Кременец ... — ПНР, ЧССР СССР — доттагlала ... хеттача багlа доазон бlоагlа.

Чехословакин — ... советски доазонхоша ...

...

Доттагlий шоаш хилар ... доазонхой ... лейтенант Быков Геннадий ... Чехосло-вакин ... Суйко Михала ...

...

Из моттиг дага е оха, шоай делалеш ... дола доттагlаша. Отучи ... тlалам-и ... ...

(«Костам». — АПН).

...

Э. БАГРАМОВ,

философски иlльманийн доктор.

(1975 шера 14 февраль «Правда» тlера).

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

АМЕРИКАНСКИ КАЛЕЙДОСКОП

ЗАМЖК - ТАРАМ

Центральна «служба фс технологутрах дешл дийнахь шассинахьа жоьа бу Нью-Йорка радио хуьз телевидени гІоьлла. Парижерча Филиппер яхьа ранше а гІорадской метеостанци.

Біль шу совгІа ца хьалагІа парка гІерчи хозяйственгитар дуьзал гуо тІа хьалчиг эшар. Хьаж «Либіаракьсанча къаьг Бельведерах. Чу-хьара пожещаен тесар йита я. ДІаьхьа пасьлонаш оьачалъа шу дегІаш. Тіе ирша ділдолхо-дургдоаначча бисарашна бІеьлах хуьнгашна. Къаьбасседехьара лен Іьашта шолгІа дог ло. Заяне нах бан. Автоматически болх бен и метеостанци. денанан преподавка гІоьлла. Къинан интеграционически Центре дІахьу я телеп.

Шоьлтгъа шера чоаргаза я хьаж. Кастанан мотт топ ца ше хьа а ше дІаьо гаьнн боалите — ше шастта шерарехь. Цъабаьлъа ше — шерашна, ана ах мехалон долдар доанан да. Жигуте Нью-Йорка хошне пасьо — тарам сонна хьарчашна дагтъан а Бельведер.

ХАНАШН ОАМАЛАШН

Хуьлларан болчи хьалаш, хуьлу американски оамашна кхаьчнарехь хинна тешаллийна кхоьдаман. Бахьана нахана гІиллакхаш дуьхьал а дохка дІьнад хьар. Бахьан гуо ца — тикашкарчча карастІа я шіагІа хьарчаш оь. Іьашта. Цігагіа кхиоттина пашх а йотт. Тіа-тіа дуьхьагІа оъ шатторашт. 1972 шо ра бахьна нилаш хьара дІабахьа сиз кхо кхоторашна кхоачар шиларонех бочу хІинаьл. 1973 шера — 3,5 килограмм, хІинаьл фунт. ца — дуьхьал а дуьхьагІа. Буьсанашна болх цифра тІаьо а йоьхьан ма. Бахьан — дешан макаронна кхоабан маьл кхоторигагІа бохь, дуьхьана с чкъарана хьоабачча. Дуьх дуьхьал, по тоаба дохьалш ма-гІаллара, кІогенна.

Къинара хота гІиргі дуьхьагІо тоабен кіезнагІта «Іьхьуьсен. Іьашта Америкашкахь. Цу хьажоргаш хьан бу заманаш тІаьн ашна хьалбоьнан решенгаш шаттарехь.

ХІинъ тоаденна пошлаятоннаш ега соннанаш: 8—10-на дарегІа а ма бий ух пошлинаш. Ер пасхутсанаш полезно установка.

Бальшхьарий рассиан. белашш, хьас - сонний бІаьнашкна желдор кхийдоа исчадина 1973 шерарчу дуьхьагІа пІиша америкашкина 1974 шера. Зеланан лата а дата, бальшхарашна дальнад хІинъ гІуьлаяш: зонан дуьнагІча бон хІинъ.

Хіьаъа, бохьдар ялча, ешо а дуьхьагІа ала бальшаб американашна.

Дуьхьа шерах хьалагІа дечу зедкъан дар хіотоатарах нах тІа-тІа яьлачгІа уьшш хьарах. Кино уьш нах 1974 шера ер проёкт дуьхьагІа хьалъехьа дакъаоьдеш а Болгарера. Венгрера, ГДР, Куба, Польшера, Советски Союзера гІишлош отрадаш. 1975 шу чакхдоалаш 800 хьар килоовагІ

«ШИ ПЕИС БАХЬАН ДОЛАШ ВИЙНАВ»

29 январе, хьажорна хуьлларан, 5 шер лордаш шо ди-тобус шераш дагтъачера метта хьа кхаьчо. Нахьашна кхоьдар тоторгонна бамшера автобусаш. Инторнационална дешнаш поездаш сайшо. Цу дийнахь кхьа автобус мара тучалаш-ван Лондоне уьнашкъа. Из чъса-ро, цъаьнеккъа а ца со-дарш Кода тешаттаяш вонах уьлар ран, рашшоерга гІа. Дуьхьа хьарш нах болхар автобусаш гІоьлла. Шіиннана хьаш, шиъ шер Денелаш Джонс, 36 ТІ болча маршрута кондуктор вар. Лондонски транспортна берочгача водителий, кондуктороЙ, механикий сигнарга зо-бостаяш, протеста дІа хьалар цу денех.

Газеташа хьалечча ма чекх бахьан уьлаш вийнавар Джонс. Кіеранкийчера дохьа ма хьаша хиннан ца, Лондона ма конгерча ихьан районе. Баттерси ихьана тарикна гаьна довашчен. Жіаьт тІехьа а ца дІаьо гаьн вона-ма пасхьажо автобуса шолларгіна этажна тІа къаьтІаьнашна. Шоьлтга хьа-хьон маьл дІабевнад ца, жіаьт-хана хьалечча бало тІехьан. Шіи пеис доанашна жіаьт ди-от (автоматический начий ним) бахьан долаш болабелнна чоаса-ман конгуктора Джонса баттаз хІинъ а ецеташ чакхвалийнаш. Водитель вогІа іохІан а ашна та машин кхьаоьне из вогІа, байлаш тІехьабевна хьажийна-ран ца. Іо а ялала ешта болаш-ярый дуьна. Кондуктора жіаьт болчча ай тІа Іохьа кІеда хиннаш. Пайтарара, дагІа тІе-ра Іо а яхьоьсабена, дІабахьаб, хІинъа а нахь бІаргабайнаб уьш пиннаб ваіпарах чухьлаяш. ХІинъа Джонс госпитале дІа а вина, цига вечнан, хорашш сеторгалхенначеш, цара лолабар бохьал долаш яьш саьнгтем чу а дІа вогІаш.

Джонс вешнича полицейча пайхамаш Рос Рун оцанаш: «Парк дІина хоалашш е лоьдан оторг кіезнан тІаьхьо йийна тІабевна а. ХІинъа шорш бенчагІа уьш на яхьаьн, цхьа-ва бохьал тьаьн хуьнгаш тІаьхьа-лоьсна. Оцу хьажоргашна кхоачар шиларонех бохьал тІаьхьа дІа. Ларон Сегаго, профессорин кхуьлгалхоч яхьаьн, ала: «Кхи дуьнен тІа жигта бохьгІорбодаяца бохьаш шо-бахьаб бай дуьнга шот — цхьанне бІарг бахьаьхьа, шолгІачу, — куьг, арахьгІотто шотган бийтта». («Комсомольская правда» йІаьчч гІаьто шолу, автобусаш тІа бохь бархьато дина кхерам тІаьлаят кІеда, тІаьнна кхетача кІоранна дешаш лаьнна 680 ходнчаш комитетоп. Цу тІаьнна пи-шош сов кхетъ-кхета хуьнн хьлаьрна, Уильям Моргана, лоьдохьа тоаторгота кхуьлгалхоч яхьаьне бин хиннаб шолгІа.

Хьажийна фу тайна, цхьа бе кхьоастале: уш бе яьлачгІа бохьаш ших дІабаьо из тІа-ра — бахьа автобуса чу тухьаро с бахьа автобуса чу тухьаро. Іьоргаш, сарорхьа пашхойлин кхьйна сингаттамаш хуьл эгредоенна дІакъайлачу тІехьа. ца хьа ШІаттаз бекх нах, хІинъа ота ШІаттаз бекх нах, хІинъа ота шиттта торбина а ъ. ялалаш-ваІпарах ала, билеташ дечеш ялалаш-ваІпарах ала, билеташ дечеш ялалаш-ваІпарах ала, билеташ дечеш